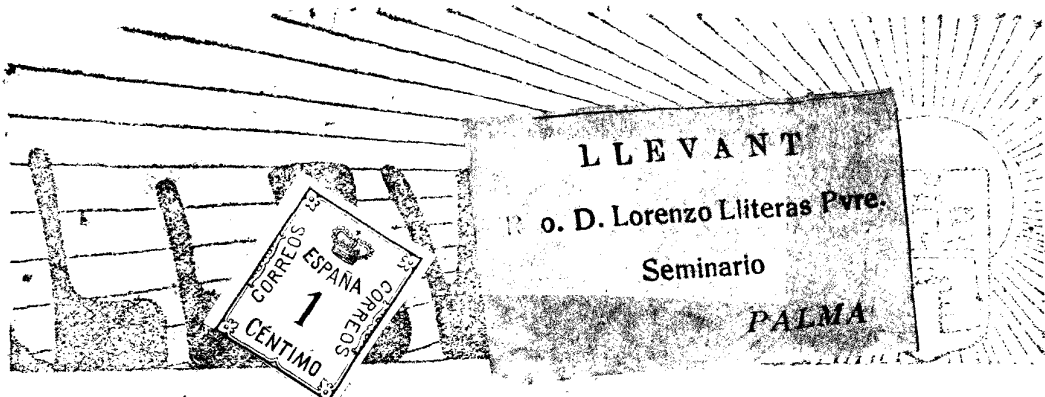

PREUS

Artà Un trimestre	1'50
A fora any	7'00
Al Extranjer id.	10'00

Número solt
0'10 cts.

SETMANARI CATOLIC MALLORQUI

Artà 25 Febrer de 1922

PER DEU I PER MALLORCA

Redacció i Administració
Quatre Cantóns, 3A CERT SOCIALISTES
DE PER AQUÍ

Continuem demostrant contra els socialistes l'acció benefactora de la religió catòlica dins el món. Aquets anys de guerra podem dir qu'han estat i son anys de misèria i desgràcia; mai per ventura s'havia sentida tant la necessitat d'un pare universal, d'una mà bondadosa que se dedicàs exclusivament a curar ferides, aixugar llàgrimes consolar afligits. ¿Ahont és el gran pare del socialisme que aixís haja obrat? Rússia vos canta ben clar i vos demostra amb evidència l'absurd que és prescindir de la religió o implantar una igualtat tant més criminal com impossible.

Anau a Roma i dius la pressió del Vaticà hei trobareu el prisioner que s'olvida de les cadenes que'l lliguen per socorre i donar llibertat an els qui sofreixen.

Bèlgica i els territoris italians ocupats, necessiten fer provisions perquè la fam les persegueix però l'inimic los atura i aquí està el Papa que consegueix es doni menjar a tanta gent afortunada; semblant necessitat pateixen els francesos presoners a les regions invadides i semblant consol reben, no dels qui dins la seva nació predicaven fraternitat, sino d'aquell que la practica; el Papa.

Les quantitats en metàl·lic enviades a Bèlgica, els auxilis i limosnes crescentes enviades an els nins orfes belgues, a les poblacions de França, Luxemburg, Prússia oriental i Rússia; les quantitats enviades a Polònia, Lituània, Rutenia, Servia i Montenegro; les medicines i vestits i cases i col·legis pontificis destinats a malalts i ferits italians, tot això vos parla i vos diu l'humanitarisme del Papa, el nostre primer i major de tots els capellans, i que nosaltres deim caritat cristiana.

No he acabat. El Papa, a pesar de ser un pobre que viu de limosna, envià cinquanta mil lires per les fundacions de Terra-Santa; altres cinquanta mil per atendre amb la seva renda a un missioner que s'envia a terres d'infels; trenta mil mantres de llana pels pobres d'Austria; doscentes mil lires pels pobres de Xecoslovaquia; doscentes mil per la diòcesis de Reims; cent mil per les esglésies devastades, i altres cent mil per sacerdots necessitats.

Els donatius del Papa Benet XV inferiors a cent mil francs son incontables, i no fa molt de temps encare qu'entregà mig milló de lires an el Cardenal Ragonesi per la fundació d'un establiment d'ensenyansa.

No vos basta encara socialistes pobres i enganats per convenser-vos de que el nostre pare el Papa és el qui més estima an els qui sofreixen?

Idó, escoltau més.

Dia 1 de Decembre de 1921 el Papa escrigué una carta a tots els Catòlics del món suplicant-los tenguessen llàstima de tants de germans nostros que sofreixen les tremendes conseqüències de la guerra. Sabeu com han respost els bons fills d'aquest Pare? Idó, el dia dels innocents se feu una capta i se reuniren una partida de millons de pessetes amb les quals se compraren a mils de vestidets pels nins orfes, i més de cent vagons de comestibles que se repartiren entre Austria i Alemanya. Poc després envià un milló de lires a la Cren Rotja internacional que invertí la mitat per comprar cinquanta vagons d'arròs que se distribuï dins Rússia.

¿Què vos sembla, socialistes i altres erbes, protestants i espiritistes?, qué vos sembla de tot lo que acabau de llegir? L'història canta; fets, fets, son els que demostren la veritat de les doctrines que se prediquen. Ara potia tornar a preguntar com en el principi; ¿Perqué avorriu an els capellans? ¿Perqué los anomenau desdixats i desgraciats? Voltros no me donareu una resposta franca perquè estic segur que aquests articles vos encaldriran la sang; però jo la donaré per voltros: el motiu és perquè la doctrina que'ells prediquen vos mortifica, vos obliga a dur una vida recta, perquè la seva doctrina corda-

mna els vostros ideals de la repartició forsova, condemna els vestros odís i venjances contra els ries i tots els que posseeixen, perquè la seva doctrina que és la de Cristó vos vol conformar a viure dins la pobresa i treballant tots els dies, si Deu no vos depara sort millor; per tot això no volen voltros els capellans, per tot això i altres coses és que públicament procurau llevarlos tot el prestigi i bon nom; però en va; no lograreu el vostre intent, perquè el mestre dels capellans és Jesucrist i Ell es Deu, i contra Deu ¿creis guanyar victòria?

Rejoli

Divagación

Llegamos a la cumbre de los montes de Son Morey. Desde allá divisamos, absortos, un bello panorama, una espléndida visión. Allá a lo lejos el mar azul, inmenso y misterioso, que por un lado va a perderse en un abrazo eterno con las nubes y por el otro se detiene acariciando entrepiñosamente el elevado acantilado de Formentó. Casi en el extremo lindo del horizonte, una nave que desafía ligera y rauda las encrespadas olas va hundiéndose en las nebulosidades del espacio, como una ilusión engañadora se hunde en el misterioso mar de la nada, luego de habernos hecho forjar un sin fin de proyectos y vanas quimeras. Más cerca de nosotros, casi a nuestros pies, el valle, tranquilo, solitario, y como escondiéndose de nuestra vista la Ermita de Betlem, modesta, con expresión de tristeza y soledad.

Bajamos; nuestra conversación va haciéndose por momentos más pausada y menos animada. El misterio va apoderándose de nosotros: el misterio de aque-

llos parajes, de aquellas almas que moran allí continuamente en un arrebató de añoranza por la patria suspirada.

Bebemos de la murmurante fuente que nos ofrece aquella agua fresca y límpida salida del corazón de la montaña, y nos arrodillamos, musitando una salve, ante la gruta de Lourdes que construyeron aquellas manos cenobíticas que así manejan el libro de rezo y las disciplinas como remueven la árida tierra a los abrasadores destellos de un sol estival.

El dulce sonido de la campana, cual plañidero balido de oveja perdida, que resonando por el valle devuelven en eco confuso las montañas ubérrimas de tristeza y santa paz, convida y llama amorosamente a los ermitaños a sus cotidianas oraciones. Yo les veo ganar, presurosos, la distancia que les separa del santuario, la cabeza baja, los ojos fijos en la tierra con una expresión de sublime desprecio de las glorias terrenas. Al penetrar nosotros en el templo nos regalan ya los oídos con el sonido de sus melancólicas oraciones. En aquella mansión de consuelo y alivio para aquellas almas desprovistas de toda quimera humana, nosotros nos sentimos también realmente aliviados de nuestros contratiempos y tristezas. Parécenos oír los cánticos monótonos y tristes de aquellos cenobitas, mezclados con los fuertes golpes de disciplina sobre sus maceradas carnes, cuando los demás hombres se entregan plácidamente al descanso. Nuestro pesimismo se transforma en aquellos momentos; sentimos más confianza, más fe, y lejos de desesperanzar, se nos aparecen nuestras tristezas como méritos delante de Aquel que dijo: "Bienaventurados los que sufren". ¡Oh sublime consuelo de la fe! tu eres el áncora

de salvación de aquellos que se desalientan en esta vida, de aquellos que se olvidaron tal vez por un momento de beber las dulzuras del vivir en el verdadero manantial de consuelo que mana de la Altísima Fuente de Todo Bien: el Hombre-Dios.

En el exterior del santuario, todo soledad y silencio, la infinita paz florece; inmóvil y pensativo sueña el azul del cielo; la tibia atmósfera parece desleírse en una onda vaga, en un éxtasis de olvido del ruido mundanal; allí está Dios mejor que en ninguna otra parte, allí se siente a Dios! en el silencio cenobítico de aquel valle, de aquel santuario oculto, como en un rasgo de poder, a las olas corruptoras del mundo.... ¡Yo te saludo augusta soledad!

HALCÓN DE IDALIA

LA CONFERENCIA

DEL P. TOUS

SOBRE FR. ANTONI LLINÁS

Just publicat en el n.º passat un mal engarbullat extracte de la primera part de la conferencia que el Rt. P. Tous donà en el Museu Diocesà de Palma sobre la Bibliografia i labor Apostòlica del Venerable. Fr. Antoni Llinàs natural d'Arta rebrem l'oferta de l'autor de publicarla íntegra en el nostre setmanari, oferta que revela en ell un intens amor al poble aont va neixre i que, amb coral agraïment acceptam. Hem rebut els originals quant ja estava casi tot compost el present número, per això deixam de publicar l'extracte de la segona part de la conferencia i anunciam als nostres lectors que desde la setmana qui vé podran assaborir-la tota sencera.

Mercès, al bon amic, per la consideració amb que mos ha distingits.

L'ASOCIACIÓ "SOCORROS MÚTUOS ARTANENSES,"

Vat aquí una Societat que viu i dona fruits dins la nostra vila i son moltíssims els artanencs que no tenen tant sols notícies de la seua existencia. I no és propi que una entitat benèfica de l'importancia d'aquesta encara que avui s'ha modesta i conti amb pocs socis haja de ser desconeguda pels vezins d'aquesta vila.

Tenim una multitud de societatats externes que han invadit el nostre poble i aquest s'hi ha entregat completament, de manera que totes han trobat en la nostra vila camp abonat per fer socis. Això, tenia un poc de raó de ser fa uns quants anys en que no hi havia associacions locals rodetjades de prestigi i que poguessen inspirar confiança plena; però avui que hi existeix la associació "Socorros mutuos artanenses" cobetjada per les nostres associacions més fortes i asenyades i protegida per les autoritats i persones de més arraigo de la població, no hi ha motiu ni raó per engrossar més les Associacions forasteres i deixar raquítica la nostra.

Aquesta mos dona tantes o més ventatges que les externes; sabem que'ls diners que pagam se queden ben administrats dins la vila; les persones que formen els consells de Administració i vigilància son de tots coneguts; els llibres d'actes i tot el moviment social està a totes hores a la nostra disposició; noltros mateixos coneixem els malalts i sabem si mai enganen a la societat; qualsevol reclamació tenguem a fer aquí mateix la feim i si es justa se mos aten tot d'una; prenim part en les sessions de la Junta General i per tant intervinem en la marxa de la Associació; sabem a tots-hores si heu ha socis que no vagin corrent de pagues; amb una paraula, noltros mateixos mos administram.

«¿I no és ver que aixó es un al·licient més gros, que entregar els diners a un agent que cobrant-se els seus drets, los envía a una Junta que resideix a una Ciutat de fora, i cobra bons sous i té una suma grossa de gastos i si tenim reclamacions a fer les hem de fer per escrit, i o mos atenen o no, i a penes sabem mai com va la societat, ni si en esser hora de cobrar hei haurá o no dobbers?».

Per això, dic, és molt millor que donem la forsa, que fassem costat a les societats locals si són fortes i series que no a les externes i per això vos recoman, amics lectors, que volguen conèixer aquesta associació "Socorros mutuos artanenses" i si vós agraden les seues ventatjes vos hi apunteu, que com més son en una entitat d'aquesta classe més forsa té i més ventatjes pot donar.

Els qui vulguin Reglaments en el local de la Caixa Rural en trobaran i en ell veuran que pot pertencixer-hi qualsevol homo desde els 16 fins an els 50 anys; que pagant una pesseta cada mes, té dret en cas de malaltia a dues pessetes diaries, que si'n paga dues, n'hi donaran quatre diaries i just amb deu centims mensuals tendra 15 pts al rebre el Sant. Viatic i la seua familia tendra 35 pessetes en cas de mort. Amb ell sabra tots els drets i devers que tenen els socis.

Ara mateix aquesta associació ha tenguda la seua sessió general ordinària que'l Reglament senyala i era de veure com tot i essent pocs els socis, están tots de lo més animats i contents de la marxa. Se va lletgir el Balans i moviment de comptes que tota la Junta aprová i és afalagador veure de quina manera a poc a poc va fent el seu recó.

Avui l'associació te deposita-

des en conta corrent al 40'0 en el Sindicat Agrícola 910'30 pts i 67 en material vendible de manera que té ja 986'30 de fons. D'aquestes n'hi ha 922'90 disposades pels malalts i 63'40 per donatius en cas de viàtic i mort.

La societat amb aquest any i mig que conta d'existència ha tenguuda la sort de apenes tenir malalts, però així mateix ha pagades: 10 dietes de 2 pts an En Biel de s'hort d'en Maya per una malaltia; 13 dietes an el mateix per un altra, i 12 dietes 4 pts cada una a mestre Tomeu Torres, picapedré.

De manera que ha pagades per malalts 94 pts. Idó ¿qué vos pensaveu?. Però, amb un fondo tant petit que té ha cobrades d'interessos 24'05 pts de manera que més de la quarta part de lo que ha pagat per malalties ha sortit d'interessos, no de les quotes. De manera que si Deu segueix protegint-la així, quant el fons haurá crescut molt tal volta se podrán pagar els malalts just dels interessos del capital social.

¿No és ver que aquesta marxa és ben afalagadora i que vos entren ganes de perteneixer a una associació que va tan envant? Es el cas però que foren 46 els socis que hi entraren com a fundadors i hei hagué 8 baixes de dimissions, ausents, etc. De manera que no son més que 36 els que componen aquesta polent associació. ¿Qué no seria si fossen uns quants centenars els allistats a ella? ¿Perqué, idó, no feim un esforç tots per fer augmentar a les totes tant benéfica societat? Tots podem fer colca cosa per ella. Els qui tenim edat d'entrar hi donant el nostre nom; els qui passin de l'edat reglamentaria apuntant-hi els fills si'n tenen o aconcellant an els animics perque s'hi allistin.

000

Llista dels mossos

DE LA QUINTA D'ENGUANY

- N.º 1 Rafel Ramis Nicolau (a) Benet (Fiy des Picapedré)
- « 2 Arnau Pascual Sabater (a) Patrò des carré des Mestral
- « 3 Jaume Moyá Flaquer (a) Tasá fiy de Mestre Tasá
- « 4 Miquel Tous Flaquer (a) De Son Antic
- « 5 Antoni Vicens Roig (a) Jan des carré de Palma
- « 6 Juan Bernat Ferragut (a) Carboné de Na Pentalina
- « 7 Miquel Fernandez Vives (a) Manuel fiy d'Antoni
- « 8 Bartomeu Cursach Bernat (a) Canay de Sa Colonia
- « 9 Nicolau Salsaloni Alzina (a) De Sa Duvaya
- « 10 Juan Nicolau Pastor (a) Pataca de Sa Sorfeta
- « 11 Pere Cantó Servera (a) Mossón den Lluçia
- « 12 Juan Forteza Fuster (a) Jusepet de Sa Plasseta
- « 13 Sebastià Ginard Estelrich (a) Fuia des carré de Sa Plassa
- « 14 Sebastià Sancho Llabrés (a) Fena des carré de Son Servera
- « 15 Sebastià Ginard Esteve (a) Corona fiy d'en Sebastià
- « 16 Juan Jaume Canet (a) Pistola
- « 17 Baltasar Moyá Genovard (a) Tasá fiy d'en Juan
- « 18 Antoni Ginard Nadal (a) Monseriu
- « 19 Manuel Bonnin Bonnin (a) Marín d'en Pere Juan
- « 20 Sebastià Torres Sales (a) Sunyé de Na Cunia
- « 21 Francesc Lliteras Lliteras (a) Nonga d'en Francesc
- « 22 Antoni Vives Nabot (a) Tit des carré de Tarrasa
- « 23 Bartomeu Estela Ginart (a) Viuli
- « 24 Ramón Ginard Genovard (a) Burlé
- « 25 Jaume Canet Vives (a) Estaca, es a Bons Aires
- « 26 Juan Massanet Carrió (a) Busqué (es a América)
- « 27 Bernat Quetglas Verdura (a) Massetes
- « 28 Juan Canet Llabrés (a) Canet de S'Auma Vey
- « 29 Miquel Ginard Sancho (Es a Alger)
- « 30 Jaume Llaneras Amorós (a) Murta de Na Careta
- « 31 Juan Alzamora Ferrer (a) Pelat (de Na Crema)
- « 32 Bartomeu Payeras Planicias (a) Tirós de Sa Colonia
- « 33 Bartomeu Ferrer Sureda (a) Vermey (Carré de Sa Taulera)
- « 34 Josep Femenias Llabrés (a) Gurrias (des Ponterro)
- « 35 Juan Torres Sureda (a) Roca (fiy de Sa Viuda)
- « 36 Josep Bisbal Bisbal (a) Capellé (De Na Bet Maria)
- « 37 Miquel Esteve Riera (a) Moleta (De Sa Sorteta)
- « 38 Antoni Pons Lliteras (a) China (es a Chile)
- « 39 Antoni Ginard Canet (a) Caragol (De Sa Curia Vella)
- « 40 Juan Más Ferrer (a) Rotget (des Carré des Mestral)
- « 41 Juan Morey Orpi (a) Roig (de Vilanova)
- « 42 Cristófol Artigues Torrens (a) Cinto
- « 43 Jaume Vicents Bonnin Bonnin (a) Marín fiy d'en J. Antoni
- « 44 Pere Grau Gelebert (a) fiy de Na Jaumina

Artanencs a fora

Diamenge passat a la Societat «La Reforma» de Manacor l'il·lustrat telegrafista d'aquella Ciutat, fill de la nostra vila D. Daniel Cano Cantallops hi donà una conferencia que titulá «Impressions sobre En Juan Alcover».

La concurrència que era molt nu-

merosa i escullida sortí altament satisfeta del treball del Sr. Cano, que fou pulcre i estil·lat. Presidí l'acte el Batle major D. Josep Oliver que'n feu la presentació.

Després d'un sentit exordi en que exposà la conveniència de fer una creuada de divulgació de la poesia d'En Alcover pels pobles de Mallorca per dat-lo a conèixer a la nostra pagesia

i després de lleugeres consideracions sobre el nostre Renaixement literari, entra en matèria i presenta an Alcover no com a cantor de la visió de Mallorca que encativà al artista, la Mallorca de les roques de Pollença, de les aigües del Gorch, del prodigi de les Coves, sino d'altre Mallorca sols perceptible amb intensitat pels mallorquins, més íntima, més plena de matisos familiars. Per això, diu, en les pàgines d'En Alcover heí trobat tots alguna nota que és també nostra per que l'hem viscuda. Avui tota Mallorca se mira reflexada en la poesia subtilment evocadora; dels quatre vents arriben missatges d'honor pel poeta dolorit; la seua obra retorna d'una peregrinació triunfal per terres de parla catalana i del cenacle dels exquisits passa a fer-se francament popular, així el nostre ambient poètic està saturat de la poesia alcoveriana.»

Examina després les obres del gran poeta i llegeix algunes de les seues més inspirades poesies i fa una crida al auditori i a la societat «La Reforma» perque contribueixin a aixecar el monument que Mallorca projecta alsar-li.

L'amic Cano rebé felicitacions ben merescudes, a les quals hi unim la nostra més coral.

De Son Servera

Quant acceptarem els congregants la corresponsalia del LLEVANT nos imposarem l'obligació de remetre an aquest periòdic una crònica cada setmana.

Per no interrompre més la serie d'escrits que duim publicats i per no apuntar notícies que per la seua insignificancia no val la pena anotar-les, parlarèm avui una miqueta de la nostra Congregació.

Si be és veritat que son en número molt considerable els joves inscrits en les llistes de la Congregació també ho és que son molt més els qu'encara no hi están. Uns diuen que sense ser congregants poden ésser tant bons com si ho eren i que no hi ha cap necessitat d'apuntar-s'hi. No hi ha cap dubte de que qualsevol pot ésser bon atlot sense ésser congregant; però esteim ben convinsuts de que aquell que s'empenya en ser hò trobarà dins la Congregació moltíssima d'ajuda per la consecució del fi que se proposa.

Altres creuen qu'aixó de Congregacions es propi de dones i joves beates.

e ignorants; qu'aquesta classe d'associacions han passat ja de moda i no tenen més objecte que evitar la propagació de les idees «avansades» i d'aquesta manera, diven, arribaríem a veure que s'impantaria un règim despota i absolut.

Diuen altres que a n'els capellans lo que les importa és que la gent sia ignorant i poc instruida.

Insensats tots els qu'així parlen! Com és possible que'l clero o la Congregació sia inimiga de l'educació si els directores de dita entitat s'esforcen continuament per ensenyar an els associats donant classes tots els vespres i si possible fos fent classes fins i tot diurnes? A n'els que diven qu'és atrassat i qu'ha passat de moda això de Congregacions he de dirlos qu'apenes hi ha poble que no tenga establerta dins ell la seva Congregació i perquè? perquè comprenen perfectament que la Congregació influeix notablement en el progrés moral i material dels pobles.

No fassem cas, congregants serverins de lo que diven els nostros contraris per veure si mos desviarem del camí emprès.

I envant i sempre envant, com diu el nostre Reglament! despreciam els mots que solen emprar els emisaris de Satanàs per combatre tota iniciativa que redundi en be de la nostra ànima.

Convensem mos de que la finalitat que perseguim es santa, noble i patriòtica, i que soisament ella, mos propor-

cionará el benestar a n'aquest mon i al a'tre.

Un congregant serverí

Son Servera a 21 de Febrer de 1922

CRÓNICA

DEL TEMPS.—Seguix variable: Els primers dies de la setmana fé bon sol. El dimarts brusquetjà i el dimicres i dijous feia xaloc i el sol guaitava de tant en quant de derreta els nigulats. Fa dies malalts.

ESTAT SANITARI.—Inmillorable. Ni malalts de gravetat. ni morts. Gracies a Deu.

COMPRA.—S'ha adquirida per compra la Casa de Can Zaforteza del Carré de la Parroquia com a Casal Social aont hei podran trobar estatge les entitats Catòliques de la nostra vila. Es aquesta una empresa colosal que está destinada a fer un gran be dins la nostra població. D'ella en parlarem, si Deu ho vol detalladament en un dels proxims n.ºs.

BULLA.—Durant les vetlades del més corrent i especialmet en el «dijous llarder» el jovent, seguix les humorades que cada any s'acostumen, de tirar farina, cantar amb ximbombes i desfressar-se i donar broma. El batle maná fer una crida aquesta setmana prohibint la «broma» i s'ha aturada molt.

EMBELELLIMENT URBÀ.—Una vegada acabada la claveguera colectora del carrer de Montserrat Blanes, s'ha procedit a la retirada del gabiot i a la construcció de les

aceres, tot lo qual dona una agradable sensació. A la plassa del Rey En Jaume s'ha continuada la plantació ordenada dels arbres de ombra.

—A l'Estació del ferrocarril també s'han replantat una partida dels arbres que els insectes havien matat i ara l'Ajuntament ferá lo mateix amb els que li corresponen.

—Els treballs d'aplanament de la plassa davant el Corté també s'estant acabant, així com la paret que ha de sostenir el cubert del «pes dels porcs», lo qual fa presumir que en la próxima temporada estirà a punt de prestar servici.

RELLIGIOSES

El Dijous llarder en les iglesies d'aquesta vila se celebraren actes solemnes en desagravi al Sagrat Cor de Jesús.

En la Parroquia hei hagué Ofici major amb exposició del Santíssim i al horabaixa L'Hora Santa amb sermó i reserva.

Demá comensarán a la Parroquia solemnes Coranta Horres dedicades al Sagrat Cor de Jesús. Predicará el Tri-duo el Rt D. Andreu Servera, Pvre, natural de Palma i a l'Ofici de demá hi cantarà la Missa d'en Botazzo.

COREMER.—L'esmentat predicador D. Andreu Servera, es l'encarregat de predicar en la nostra Parroquia els sermons quaresmal.

S'ARGUMENT DE CAPDEPERA

(Acabament)

28

Per tal asunto tractá va venir una comisió la companyia es millor element, de dins Artá, gran interés demostrá, per sa nostra població.

29

Don Rafel Blanes vengué amb sa seva companyia per parlar sobre sa via i lo qu'haviem de fer. Aquest senyor mos digué que, per ell, influiria.

30

Calarretjada es partida de cad'any augmentant va la gent que veim devallar, en s'estiu, es fora mida, Te bon recrear la vida qui es dobbés no ha de suar.

31

Te molt ric i acomodat un nou convent instructiu qui ha fet tal donatiu, D. Mateu Melis ha estat conegut en tota part per homo caritatiu.

32

Hi va anar el Senyor Rector i en glories lo batiá s'autoritat va brindá per ell i es fundador:

i es públic rendint honor per davant ell-desfilá

33

Anava alt Calarretjada fen elogi a tal Senyor sa seua perfecció está del tots ensalsada monjes de l'ordre sagrada cuiden tal institució.

34

Es día de tots els Sants es cementeri també moltes visites tengué per honrá es nostros germans qu'están allá a son descans i Deu en gloria los té.

35

Des que es fosser hem posat es alegre s'entrar-hi

P'amu'n Juan Serveri
hi está encarragat
que p'es seu gust extremat
el mena com un jardí.

36

Dia dos d'Agost prengué
d'es seu càrreg possessorí
també el posam a s'historia
i memori n'hem de fer
per esser ell es primer
d'es cuidado mortuori.

37

Dia vint de Juriol
trista memoria quedá
cuant es moro va acopá
a s'exércit espanyol
i una ona de desconsol
dins sa nació va entrá.

38

Un número molt poderós
d'homos cruels i armats
envesí es nostros soldats
que va esser molt horrorós
era trist i espantós
segons datos publicats.

39

Sa forsa espanyola estava
tranquila a n'es campament
quant va sentir de moment
s'inimic que s'entregava
sense pietat passava
matant-los terriblement.

40

Els qui foren apressats
salvació no tenien
cruels martiris sufrien
i eran assassinats
i es qui estaven sitiats
de fam i set se morien.

41

Tot Espanya se posá
de prote en gran moviment
prest no hi va haver retgiment
qui estés sense sortea.
¡Cuantes vides costará
conquistá aquell continent!.

42

Segons está publicat
que vint mil baixes hi ha
aixó basta per posar
un dol gros dins es reïnat
qui's trobá a tal combat
molt duxós si ho pot contar.

43

En dos dies se perdé
lo qué en dotze anys s'avensá
d'aquí porem calcular
es desastre qué hi hagué.
Nació qui guerra té
així sol adelantar.

44

Lo qu'aquells dies passá
será un trist recordatori
no alcansa sa memoria
sa sang que se derramá.
Els qui moriren allá
Deu los do la santa gloria.

45

La flor d'es género humá
en guerres se destrueix
Mallorca també sutreix
a dins terreno africá.
Mare qui té un fill allá
sa pena la consumeix.

46

Per totl suscripcions hi ha
per recaudá cantitats
per aquells pobres soldats
qui hagueren d'anar a lluitar
i a conseqüencies d'allá
se troben hospitalats.

47

Pèr aquí també tenguèrem
per ells grossa voluntat,
joves de lletra i de l'art
algunes funcions teren
amb gran acert heu treguerem:
tal gracia Deu los ho pac.

48

Dignes de tota alabança
ses qui treballaren son;
també feren funcions
en virtut de l'Esperança.
Qui per ella obres fassa
en gloria tendrà's seus dons.

49

Publicam es moviment
que hi ha de població:
trenta sis de defunció
i coranta de naixement
cuatre n'hi haguts d'aument
no és cosa superior.

50

Per dir-ho més clarament
set mascles hem aumentat
tres famelles de mancap
aquest secse va perdent
i es qui han pres estament,
devuit es conte m'hant dat.

51

Fadrines qui sou d'edat
qui desitjau casarvos
ja poren alegrarvos
que a Madrit s'ha proposat
un impuesto carregat
p'es fadrins mals casadors.

52

Si aixó es ve aquesta vegada
los pos ren malament
n'hi ha es cinquanta per cent
qu'es festetjá no les grada
i será cosa obligada
haver de pendre estament.

53

Avuy hi ha una corrent
qu'es mala de sostenir
i una fadrina en surtir
pareix un sol resplendent.
A casa que hi ha jovent
no queda més que sufrir.

54

Les modes de ses fadrines
no les porem trestocar
que son lo més viu qu'hi ha
su creacions femenines
i si's gasten colorines
també mos sol agradar.

55

Es fadrí l'hem reparat
i en tot va distingit
cualsevol está aturdit
d'es luxu que s'es entrat;
ses festes quant va mudat
es carré l'hi es petit.

56

De cap modo val deixá
sa seva pretenció
lapicera a butxacó
qui pareix un escrivá
d'aquesta manera va
en modelo de senyor.

57

Noltros quatre amb unió
hem cantat sa codolada
si hi notau qualqua errada
no será del seu autor
será causa es cantador
perque no está estudiada.

58

¡Oh gloriós Sant Antoni
que guardau terra i má
guardaumos es bestiar
i a noltros del dimoni
i amb Vos a la santa gloria
tots plegats poguem entrar.

Miquel Siquier (a). Pruna.

TIPOGRAFIA CATÓLICA**DE****A. FERRER GINART**

En aquesta impremta poden encarregar qualsevol treball d'impressió.

TARJETES DE VISITA D'ANUNC, RECORDATORIS, CARTES I SOBRES, FACTURES I TOTA CASTA DE TREBALLS TIPOGRÁFICS.

Especialitat en impresos per correus, mestres i carabiners segons els models oficials

Ademés en ella se poden demanar

ARTICLES DE PAPELERIA, TINTES OBJECTES D'ESCRIPTORI I LLIBRES DE TOTA CASTA.

Especialitat en llibres i articles escolars.

EN PREUS, COMPETEIX AMB LES MILLORS CASES DE FORA.

Carrer dels Quatre Cantons - ARTA

SERVICIO DE CARRUAJES
DE
BARTOLOMÉ FLAQUER
(A) MANGOL

A todas las llegadas del Ferrocarril hay coche que parte directo para Cadepera y Calarratjada y de estos puntos sale otro para todas las salidas de tren.

Hay también coches disponibles para las Cuevas y viajes extraordinarios.

AGENCIA DE TRANSPORTES

Se sirven encargos para Palma y Estaciones intermedias.

PLASETA DEL MARCHANDO.

¡Artanencs, escoltau!

Si's paraigò está espenyat
i el voleu fe arretgiá
n'Andren Rauxé el dobará
be, barato i aviat.
En lo que també es trempat
es en temes de llanué
posa lligades d'acé
a ribells i greixoneres
adoba pelles, calderes
i màquines de quinqué.

CARRER RECTA--ARTA

GRANDES ALMACENES
San Joé

DE
Vda. Ignacio Figuerola

¡HOY, COMO NADIE

detalla en precios, esta casa, todas las

GRANDES NOVEDADES

Únicos almacenes que tienen en grandes existencias

**TODO LO QUE SE REQUIERE PARA
VESTIR Y CALZAR**

y que venden más barato que nadie

Teléfono 217 | Precio fijo

ESTA CASA NO TIENE SUCURSALES

La Fonda Randa, de Esteva

Carré de Palma, 48—ARTA

**S'ES OBERTA FA POC. TOT ES NOU
ILLAMPANT. SERVICI ESMERADISSIM**

Prontitut

SEGUREDAT I ECONOMIA

¿Voleu estar ben servits?

EN JAUME PICO

(A) ROTCHET

ha posada una nova Agencia entre Artá i Palma

Serveix amb prontitut i seguredat tota classe d'encàrregs.

Direcció a Palma: Harina 38. An es costat des Centro Farmacéutic.

Artá Figuerol 43

Ensaimades i panets

En lloc se torhen millós que a la

PANADERIA Victoria

ES FORN NOU

D'EN

Miquel Roca Castell

A sa botiga hei trobaren sempre pans, panets, galletes, bescuits, rollets, i tota casta de pastisseria

TAMBE SE SERVEIX A DOMICILI

Netedat, prontitut i economia

DESPAIG Carrer de Palma 3 bis. ARTA

¡ATENCIÓN!

Compra carros y carretones en cualquier estado se encuentren

Gabriel Carrió

PEDRA PLANA, 7 - ARTA

DISPONIBLE